

คดีหมายเลขดำที่ พ๓๖๑๘/๒๕๖๔

คดีหมายเลขแดงที่

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลแพ่ง

วันที่ ๖ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

ความแพ่ง

ระหว่าง	บริษัทรีพอร์ตเตอร์ โปรดักชั่น จำกัด	ที่ ๑	โจทก์
	นายธนกร วงษ์ปัญญา	ที่ ๒	
	นายเทวฤทธิ์ มณีฉาย	ที่ ๓	
	นายธัญวัฒน์ อีพุดม	ที่ ๔	
	นายฤทธิกร มหาคชาภรณ์	ที่ ๕	
	นายณชวัณ ศรีอรุโณทัย	ที่ ๖	
	นายสุภชาติ เล็บนาค	ที่ ๗	
	นายณัฐกร เวียงอินทร์	ที่ ๘	
	นายธนพงศ์ เกิ่งไพบูลย์	ที่ ๙	
	นายธนชัย วรอาจ	ที่ ๑๐	
	นายฤกษ์ อุปมัย	ที่ ๑๑	
	นายธนากร ท้วมเสงี่ยม	ที่ ๑๒	
พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา (นายกรัฐมนตรี)		จำเลย	

เรื่อง ขอให้เพิกถอนข้อกำหนดออกตามความในมาตรา ๙ แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการ
ในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ (ฉบับที่ ๒๙) (ชั้นวิธีการชั่วคราวก่อนพิพากษา)

/ทางใต้สวน

-๒-

ทางใต้สวน ปราบกว่า โจทก์ทั้งสองฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอน

ข้อกำหนดออกตามความในมาตรา ๙ แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน

พ.ศ. ๒๕๕๘ (ฉบับที่ ๒๙) ของจำเลย โดยอ้างว่า การออกข้อกำหนดดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ทั้งให้อำนาจระงับการ

ให้บริการอินเทอร์เน็ตแก่เลขที่อยู่ไอพี (IP address) อันเป็นการละเมิด จำกัดสิทธิเสรีภาพของโจทก์

ทั้งสอง บุคคลซึ่งประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน และประชาชนในการติดต่อสื่อสารหรือเพื่อประการ

อื่นเกินความจำเป็น เพื่ิ่แก่ระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพเกินสมควรแก่เหตุ

พิเคราะห์แล้ว เห็นว่า เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔ จำเลยในฐานะนายกรัฐมนตรี

ออกข้อกำหนดอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙ แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการใน

สถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๘ (ฉบับที่ ๒๙) โดยให้เหตุผลและความจำเป็นในการออกข้อกำหนดว่า

“โดยที่มีการเผยแพร่โดยทั่วไปซึ่งข้อความอันเป็นเท็จที่อาจทำให้ประชาชนเกิดความหวาดกลัวหรือ

ข้อมูลข่าวสารที่บิดเบือน เพื่อให้ประชาชนเกิดความเข้าใจผิดหรือสับสน ปฏิบัติตนไม่ถูกต้องจนเกิด

ความเสียหายหรือเหตุการณ์ร้ายแรงมากขึ้นในสถานการณ์ฉุกเฉิน จนกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ

การละเมิดสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น การรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

/หรือการ

-๓-

หรือการรักษาสุขภาพของประชาชนโดยผ่านทางสื่อต่างๆ โดยเฉพาะอินเทอร์เน็ต อันเป็นการเข้าเติม
สถานการณ์ฉุกเฉินให้วิกฤติยิ่งขึ้น จำเป็นต้องมีมาตรการที่กำหนดให้การใช้สิทธิหรือเสรีภาพในการ
แสดงออกเป็นไปอย่างมีเหตุผล ถูกต้องตรงตามข้อเท็จจริงและมีความรับผิดชอบต่อความสงบสุขของ
สังคมส่วนรวมในสถานการณ์ฉุกเฉินเช่นนี้ตามกรอบที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนด”
แสดงว่าในการออกข้อกำหนดดังกล่าวจำเลยมีเหตุผลและความจำเป็นเนื่องจากการเผยแพร่
โดยทั่วไปซึ่งข้อความอันเป็นเท็จที่อาจทำให้ประชาชนเกิดความหวาดกลัว หรือข้อมูลข่าวสารที่
บิดเบือน อันเป็นการเข้าเติมสถานการณ์ฉุกเฉินให้วิกฤติยิ่งขึ้น จึงต้องมีมาตรการเกี่ยวกับการเผยแพร่
ข้อความอันเป็นเท็จที่อาจทำให้ประชาชนเกิดความหวาดกลัว หรือข้อมูลข่าวสารที่บิดเบือน เพื่อให้
การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ อันนำไปสู่
การออกข้อกำหนดเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับข้อความอันเป็นเท็จหรือข้อมูลข่าวสารที่บิดเบือนดังกล่าว
ดังนี้ ข้อกำหนดที่ออกบังคับใช้จำเป็นต้องเป็นไปตามเหตุผลและความจำเป็นเช่นกัน โดยเฉพาะ
ข้อกำหนดที่เป็นการลิดรอนสิทธิหรือเสรีภาพของประชาชนจำต้องอยู่ภายใต้ขอบเขตรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ที่บัญญัติคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลไว้ เมื่อพิจารณา
ข้อกำหนด ข้อ ๑ พบว่า กำหนดห้ามเสนอข่าว จำหน่าย หรือทำให้แพร่หลายซึ่งหนังสือ สิ่งพิมพ์

/หรือสื่ออื่น

○ (๓๑พ.)

สำหรับศาลใช้

ศาลแพ่ง

คดีหมายเลขคำที่ พ๓๖๑๘/๒๕๖๔

จำนวนทั้งหมด ๙ แผ่น

-๔-

หรือสื่ออื่นใดที่มีข้อความอันอาจทำให้ประชาชนเกิดความหวาดกลัว โดยมิได้จำกัดเฉพาะข้อความอันเป็นเท็จดังเหตุผลและความจำเป็นในการออกข้อกำหนดดังกล่าว การที่ข้อกำหนดมิได้เป็นไปตามเหตุผลและความจำเป็นในการออกบังคับใช้เช่นนี้ ย่อมเป็นการลิดรอนสิทธิเสรีภาพของโจทก์ทั้งสิบสองและประชาชนที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ บัญญัติคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลไว้ ทั้งไม่ต้องด้วยการออกข้อกำหนดฉบับที่ ๒๙ ที่ระบุว่า จำเป็นต้องมีมาตรการที่กำหนดให้การใช้สิทธิหรือเสรีภาพในการแสดงออกเป็นไปอย่างมีเหตุผล ถูกต้องตรงตามข้อเท็จจริงตามกรอบที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนด อีกทั้งข้อกำหนดดังกล่าวที่ระบุว่า ข้อความอันอาจทำให้ประชาชนเกิดความหวาดกลัว นั้น มีลักษณะไม่แน่ชัดและขอบเขตกว้างยากที่วิญญูชนหรือโจทก์ทั้งสิบสองจะเข้าใจได้ว่า ข้อความอันอาจทำให้ประชาชนเกิดความหวาดกลัวจำกัดขอบเขตเพียงข้อความเท็จ หรือข้อความอย่างไร เพียงไร และรวมถึงข้อความจริงด้วยหรือไม่ อันเป็นเหตุให้โจทก์ทั้งสิบสองในฐานะประชาชนหรือบุคคลซึ่งประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนไม่มั่นใจในการแสดงความคิดเห็น พูด เขียน พิมพ์ โฆษณา สื่อความหมายโดยวิธีอื่น และเสนอข่าวสารตามเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติคุ้มครองไว้ นอกจากนี้ยังเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ

/ไม่ต้อง

-๕-

ไม่ต้องด้วยบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง เช่นกัน ประกอบกับข้อกำหนดที่มีลักษณะไม่แน่ชัดและขอบเขตกว้างดังกล่าวก็ไม่ปรากฏว่า ได้กำหนดหลักเกณฑ์หรือแนวทางในการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ อันเป็นเงื่อนไขในการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อมิให้มีการปฏิบัติที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่โจทก์ทั้งสอง หรือประชาชนเกินสมควรแก่เหตุ ตามความในมาตรา ๙ วรรคสอง แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ แต่อย่างใด

สำหรับข้อกำหนด ข้อ ๒ นั้น เห็นว่า พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๙ บัญญัติว่า “ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินให้ยุติลงได้โดยเร็ว หรือป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์ร้ายแรงมากขึ้น ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจออกข้อกำหนดดังต่อไปนี้ (๑) ห้ามมิให้บุคคลใดออกนอกเคหสถานภายในระยะเวลาที่กำหนด เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเป็นบุคคลซึ่งได้รับยกเว้น (๒) ห้ามมิให้มีการชุมนุมหรือมั่วสุมกัน ณ ที่ใด ๆ หรือกระทำการใดอันเป็นการยุยงให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อย (๓) ห้ามการเสนอข่าว การจำหน่าย หรือทำให้แพร่หลายซึ่งหนังสือ สิ่งพิมพ์ หรือสื่ออื่นใดที่มีข้อความอันอาจทำให้ประชาชนเกิดความหวาดกลัว หรือเจตนาบิดเบือนข้อมูลข่าวสารทำให้เกิดความเข้าใจผิดในสถานการณ์ฉุกเฉิน

/จนกระทั่ง

○ (๓๑พ.)

สำหรับศาลใช้

ศาลแพ่ง

คดีหมายเลขคำที่ พ๓๖๑๘/๒๕๖๔

จำนวนทั้งหมด ๙ แผ่น

-๖-

จนกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ หรือความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ทั้งในเขต
พื้นที่ที่ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือทั่วราชอาณาจักร (๔) ห้ามการใช้เส้นทางคมนาคมหรือการใช้
ยานพาหนะ หรือกำหนดเงื่อนไขการใช้เส้นทางคมนาคมหรือการใช้ยานพาหนะ (๕) ห้ามการใช้
อาคาร หรือเข้าไปหรืออยู่ในสถานที่ใด ๆ (๖) ให้อพยพประชาชนออกจากพื้นที่ที่กำหนดเพื่อความ
ปลอดภัยของประชาชนดังกล่าว หรือห้ามผู้ใดเข้าไปในพื้นที่ที่กำหนด” วรรคสองบัญญัติว่า
“ข้อกำหนดตามวรรคหนึ่ง จะกำหนดเงื่อนไขเวลาในการปฏิบัติตามข้อกำหนดหรือเงื่อนไขในการ
ปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดพื้นที่และรายละเอียด
อื่นเพิ่มเติม เพื่อมิให้มีการปฏิบัติที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนเกินสมควรแก่เหตุก็ได้” และ
ข้อกำหนดออกตามความในมาตรา ๙ แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน
พ.ศ. ๒๕๕๘ (ฉบับที่ ๒๙) ข้อ ๒ กำหนดว่า “ในกรณีที่มีการเผยแพร่ข้อความหรือข่าวสารตามข้อ ๑
ในอินเทอร์เน็ต ให้สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการ
โทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.) แจ้งผู้รับใบอนุญาตการให้บริการอินเทอร์เน็ตตามกฎหมาย
ว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์
และกิจการโทรคมนาคม ทุกรายทราบ และให้ผู้รับใบอนุญาตดังกล่าวทุกรายมีหน้าที่ตรวจสอบว่า

/ข้อความ

-๗-

ข้อความหรือข่าวสารดังกล่าวมีที่มาจากเลขที่อยู่ไอพี (IP address) ไต หากเป็นเลขที่อยู่ไอพี (IP address) ที่ตนเป็นผู้ให้บริการ ให้แจ้งรายละเอียดตามที่สำนักงาน กสทช. กำหนด ให้สำนักงาน กสทช. ทราบ และให้ระงับการให้บริการอินเทอร์เน็ตแก่เลขที่อยู่ไอพี (IP address) นั้นทันที...” เมื่อพิจารณาบทบัญญัติมาตรา ๙ แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยตลอดไม่ปรากฏว่า ได้ให้อำนาจนายกรัฐมนตรีออกข้อกำหนดให้ดำเนินการระงับการให้บริการอินเทอร์เน็ตได้ การที่ข้อกำหนด ข้อ ๒ ดังกล่าวกำหนดให้อำนาจระงับการให้บริการอินเทอร์เน็ต โดยมาตรา ๙ แห่งพระราชกำหนดดังกล่าวมิได้ให้อำนาจเช่นนี้ไว้ จึงเป็นข้อกำหนดไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งปัจจุบันอินเทอร์เน็ตมีบทบาทและความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชนรวมถึงโจทก์ทั้งสองเป็นอย่างมากในหลายด้าน เช่น ด้านการศึกษา ธุรกิจพาณิชย์ และการบันเทิง โดยเฉพาะในสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Coronavirus Disease : COVID-๑๙) ทวีความรุนแรง และรัฐสั่งปิดพื้นที่หรือล็อกดาวน์จำกัดการเดินทางหรือการพบปะระหว่างบุคคล อินเทอร์เน็ตยังมีความสำคัญมากขึ้นในการเป็นช่องทางติดต่อสื่อสารเพื่อการอุปโภค บริโภค เวชภัณฑ์สุขอนามัย รวมถึงการรับรู้และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารระหว่างบุคคล และรัฐกับประชาชน การที่ข้อกำหนด ข้อ ๒ ให้อำนาจระงับ

/การให้

○ (๓๑พ.)

สำหรับศาลใช้

ศาลแพ่ง

คดีหมายเลขคำที่ พ๓๖๑๘/๒๕๖๔

จำนวนทั้งหมด ๔ แผ่น

-๘-

การให้บริการอินเทอร์เน็ตแก่เลขที่อยู่ไอพี (IP address) ที่มีการเผยแพร่ข้อความหรือข่าวสารในอินเทอร์เน็ตที่ฝ่าฝืนข้อกำหนด แม้มาตรการของข้อกำหนดดังกล่าวอาจทำให้ผู้ฝ่าฝืนไม่สามารถกระทำการฝ่าฝืนข้อกำหนดต่อไปได้อีก หรือกระทำการฝ่าฝืนข้อกำหนดยากขึ้น แต่การระงับการให้บริการอินเทอร์เน็ตเช่นนี้มีได้จำกัดเฉพาะการกระทำครั้งที่เป็นเหตุแห่งการระงับการให้บริการอินเทอร์เน็ตเท่านั้น ยังเป็นการระงับการให้บริการอินเทอร์เน็ตต่อไปในอนาคตด้วย อันเป็นการปิดกั้นการสื่อสารในอนาคตของบุคคลในสถานการณ์ฉุกเฉินที่อินเทอร์เน็ตมีความสำคัญอย่างยิ่งในการเป็นช่องทางติดต่อสื่อสารด้านต่างๆ และอาจมีความจำเป็นอย่างอื่นที่ไม่เป็นการฝ่าฝืนกฎหมายหรือข้อกำหนดก็ได้ ทั้งยังเป็นการปิดกั้นสุจริตชนผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการเผยแพร่ข้อความหรือข่าวสารที่ฝ่าฝืนข้อกำหนด แต่เป็นเพียงผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตจากเลขที่อยู่ไอพี (IP address) เดียวกันเท่านั้น ซึ่งการปิดกั้นการติดต่อสื่อสารถึงกันเช่นนี้ไม่ต้องด้วยบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง ที่ให้ความคุ้มครองไว้

ดังนั้น จากข้อวินิจฉัยข้างต้นการให้ข้อกำหนดทั้งสองข้อดังกล่าวมีผลใช้บังคับต่อไปอาจทำให้เกิดความเสียหายที่ยากแก่การเยียวยาแก้ไขในภายหลังได้ กรณีมีเหตุจำเป็นเห็นเป็นการยุติธรรมและสมควรในการนำวิธีการชั่วคราวก่อนพิพากษามาใช้เพื่อเป็นการระงับการบังคับใช้

/ข้อกำหนด

○ (๓๑พ.)

สำหรับศาลใช้

ศาลแพ่ง

คดีหมายเลขคำที่ พ๓๖๑๘/๒๕๖๔

จำนวนทั้งหมด ๙ แผ่น

-๙-

ข้อกำหนดดังกล่าว ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๕๔ (๒) มาตรา ๒๕๕ (๒)

(ง) ประกอบมาตรา ๒๖๗ วรรคหนึ่ง ทั้งการนำวิธีการชั่วคราวก่อนพิพากษามาใช้เพื่อเป็นการระงับการบังคับใช้ข้อกำหนดทั้งสองข้อดังกล่าววินิจฉัย ไม่น่าเป็นอุปสรรคแก่การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินของรัฐหรือแก่ประโยชน์สาธารณะ เพราะยังมีมาตรการทางกฎหมายหลายฉบับ เช่น ประมวลกฎหมายอาญา และพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้สามารถดำเนินการเกี่ยวกับการเผยแพร่ข้อความหรือข่าวสารที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายผ่านช่องทางสื่อสารต่างๆ รวมถึงการนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์หรืออินเทอร์เน็ตได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพียงพอ อีกทั้งรัฐสามารถใช้สื่อวิทยุและโทรทัศน์ในกำกับเป็นเครื่องมือในการให้ความรู้เพื่อการรู้เท่าทัน สร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง และตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่บิดเบือนแก่ประชาชนได้ด้วย

จึงมีคำสั่งห้ามจำเลยดำเนินการบังคับใช้ข้อกำหนดออกตามความในมาตรา ๙ แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ (ฉบับที่ ๒๙) เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น./

สุกัญญา/พิมพ์/ทาน